

2024/1359

22.5.2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1359 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Μαΐου 2024

για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και ε),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση, ως χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, θα πρέπει να εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και να αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης, του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων και των επιστροφών και να αποτρέπει τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις μεταξύ των κρατών μελών, με βάση την αλληλεγγύη και τη δίκαιη κατανομή ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, η οποία είναι επίσης δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών και με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.
- (2) Απαιτείται ολοκληρωμένη προσέγγιση, με στόχο την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, αναγνωρίζοντας ότι η αποτελεσματικότητα της συνολικής προσέγγισης εξαρτάται από την από κοινού αντιμετώπιση και εφαρμογή όλων των συνιστωσών με ενοποιημένο τρόπο.
- (3) Η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενδέχεται να αντιμετωπίσουν μεταναστευτικές προκλήσεις που μπορεί να ποικίλλουν σημαντικά, ιδίως όσον αφορά τον όγκο και τη σύνθεση των αφίξεων. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η Ένωση να εξοπλιστεί με διάφορα εργαλεία για την αντιμετώπιση κάθε είδους καταστάσεων. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση, όπως περιγράφεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾, μεταξύ άλλων μέσω εταιρικών σχέσεων με σχετικές τρίτες χώρες, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η Ένωση έχει στη διάθεσή της ειδικούς κανόνες για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης, ιδίως όσον αφορά την ενεργοποίηση υποχρεωτικού μηχανισμού αλληλεγγύης και ότι λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη κρίσεων. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες που συμπληρώνουν την προσέγγιση αυτή, καθώς και τους κανόνες που ορίζονται στην οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου⁽⁵⁾, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα.
- (4) Ακόμη και αν θεσπιστούν τα αναγκαία προληπτικά μέτρα, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να προκύψει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου λόγω περιστάσεων που εκφεύγουν του ελέγχου της Ένωσης και των κρατών μελών της. Μια τέτοια εξαιρετική κατάσταση μπορεί να περιλαμβάνει τις μαζικές αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών στο έδαφος ενός ή περισσότερων κρατών μελών ή κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών

⁽¹⁾ ΕΕ C 155 της 30.4.2021, σ. 58.

⁽²⁾ ΕΕ C 175 της 7.5.2021, σ. 32.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Απριλίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (ΕΕ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12).

από τρίτη χώρα ή εθνικό μη κρατικό φορέα με στόχο την αποσταθεροποίηση του κράτους μέλους ή της Ένωσης ή κατάσταση ανωτέρας βίας στο κράτος μέλος. Υπό τις συνθήκες αυτές, τα μέτρα και η ευελιξία που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348⁽⁶⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ενδέχεται να μην επαρκούν για την αντιμετώπιση αυτών των εξαιρετικών καταστάσεων. Οι εξαιρετικές αυτές καταστάσεις είναι διαφορετικές από εκείνες στις οποίες ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση λόγω των σωρευτικών επιπτώσεων των αφίξεων στο καλά προετοιμασμένο σύστημά του για το άσυλο, την υποδοχή και τη μετανάστευση ή από την περίπτωση που ένα κράτος μέλος τελεί υπό μεταναστευτική πίεση λόγω του όγκου των αφίξεων, οι οποίες ενώ δεν φθάνουν τα επίπεδα μαζικών αφίξεων, δημιουργούν ωστόσο δυσανάλογες υποχρεώσεις για τα καλά προετοιμασμένα συστήματά του και για τις οποίες καταστάσεις ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1351 προβλέπει τα σχετικά μέτρα. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός δεν θίγει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών σε σχέση με την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

- (5) Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στην ενίσχυση της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας της Ένωσης για τη διαχείριση καταστάσεων κρίσης και στη διευκόλυνση του επιχειρησιακού συντονισμού, της στήριξης των ικανοτήτων και της διαθεσιμότητας της χρηματοδότησης σε καταστάσεις κρίσης.
- (6) Ο παρών κανονισμός διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών και την προσαρμογή των σχετικών κανόνων για τη διαδικασία ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας, ούτως ώστε τα κράτη μέλη και η Ένωση να έχουν στη διάθεσή τους τα αναγκαία νομικά μέσα για να αντιδρούν ταχέως σε καταστάσεις κρίσης και ανωτέρας βίας, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των χρονοδιαγραμμάτων για τη διεκπεραίωση όλων των διαδικασιών.
- (7) Ο παρών κανονισμός διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν πλήρη στήριξη σε καταστάσεις κρίσης και ανωτέρας βίας, μεταξύ άλλων μέσω του μηχανισμού αλληλεγγύης που διασφαλίζει δίκαιη κατανομή ευθυνών και εξισορρόπηση των προσπαθειών μεταξύ των κρατών μελών σε καταστάσεις κρίσης.
- (8) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης»), ιδίως τον σεβασμό και την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, την αρχή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, το δικαίωμα ασύλου και προστασίας σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης ή έκδοσης, καθώς και από τη Σύμβαση της Γενεύης περί του καθεστώτος των προσφύγων, της 28ης Ιουλίου 1951, όπως συμπληρώθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967 («σύμβαση της Γενεύης»). Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τον Χάρτη και τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, καθώς και του διεθνούς δικαίου. Προκειμένου να αντικατοπτρίζονται η πρωταρχική σημασία που πρέπει να δοθεί στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού του 1989, και η ανάγκη σεβασμού της οικογενειακής ζωής, καθώς και για να διασφαλιστεί η προστασία της υγείας των ενδιαφερόμενων προσώπων, θα πρέπει να εφαρμόζονται εγγυήσεις για τους ανηλίκους και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και για τους αιτούντες διεθνούς προστασίας («αιτούντες»)η κατάσταση της υγείας των οποίων απαιτεί ειδική και επαρκή υποστήριξη. Οι κανόνες και οι εγγυήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν για τα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, εκτός εάν ο παρών κανονισμός ορίζει διαφορετικά. Οι κανόνες που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷⁾, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την κράτηση αιτούντων διεθνή προστασία, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν, από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση διεθνούς προστασίας.
- (9) Ο παρών κανονισμός δεν προβλέπει παρεκκλίσεις από τους κανόνες και τις εγγυήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τις υλικές συνθήκες υποδοχής, βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346. Κράτος μέλος που βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης προβλέπει πρόσθετους και επαρκείς ανθρώπινους και υλικούς πόρους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει της εν λόγω οδηγίας.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (ΕΕ L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

⁽⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

- (10) Οι κανόνες και οι εγγυήσεις που ορίζονται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2024/1356⁽⁸⁾, (ΕΕ) 2024/1358⁽⁹⁾ και (ΕΕ) 2024/1347⁽¹⁰⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στην οδηγία (ΕΕ) 2024/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹¹⁾ θα πρέπει να εξακολουθούν να εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τις παρεκκλίσεις που εφαρμόζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό μόνο σύμφωνα με τους όρους στους οποίους υπόκεινται τα εν λόγω μέτρα, όπως προβλέπεται στη σχετική εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και εφόσον είναι απολύτως αναγκαίο και αναλογικό.
- (11) Η θέσπιση μέτρων δυνάμει του παρόντος κανονισμού σε σχέση με συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- (12) Οι μαζικές αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κατάσταση κατά την οποία ένα κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώσει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, και η οποία έχει συνέπειες για τη λειτουργία του συστήματος ασύλου και μετανάστευσης, όχι μόνο στο εν λόγω κράτος μέλος, αλλά και στην Ένωση συνολικά. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες και μηχανισμοί που θα επιτρέπουν την ανάληψη αποτελεσματικών ενεργειών για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων.
- (13) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους και υποδομές για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τον κατάλληλο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών, καθώς και με τις εθνικές αρχές των άλλων κρατών μελών, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα συστήματά τους για το άσυλο, την υποδοχή, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών προστασίας των παιδιών, ή του σύστημα επιστροφής είναι καλά προετοιμασμένα, μεταξύ άλλων μέσω της ετοιμότητας και της κατάρτισης σχεδίου έκτακτης ανάγκης, και ότι κάθε συνιστώσα διαθέτει επαρκή ικανότητα.
- (14) Κατάσταση εργαλειοποίησης ενδέχεται να προκύψει όταν τρίτη χώρα ή εχθρικός μη κρατικός φορέας ενθαρρύνει ή διευκολύνει τη μετακίνηση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών προς τα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης ή προς κράτος μέλος, όταν τέτοιες ενέργειες είναι ενδεικτικές της πρόθεσης τρίτης χώρας ή εχθρικού μη κρατικού παράγοντα να αποσταθεροποιήσει την Ένωση ή κράτος μέλος, και όταν τέτοιες ενέργειες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο βασικές λειτουργίες ενός κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων της διατήρησης της δημόσιας τάξης ή της διαφύλαξης της εθνικής του ασφάλειας.
- (15) Οι καταστάσεις κατά τις οποίες μη κρατικοί παράγοντες εμπλέκονται σε οργανωμένο έγκλημα, ιδίως σε παράνομη διακίνηση, δεν θα πρέπει να θεωρούνται εργαλειοποίηση μεταναστών όταν δεν υπάρχει σκοπός αποσταθεροποίησης της Ένωσης ή κράτους μέλους.
- (16) Η ανθρωπιστική βοήθεια δεν θα πρέπει να θεωρείται εργαλειοποίηση μεταναστών, όταν δεν υπάρχει σκοπός αποσταθεροποίησης της Ένωσης ή κράτους μέλους.
- (17) Με την επιφύλαξη των μέτρων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο άλλων τομέων πολιτικής και νομικών πράξεων, για τη διασφάλιση άμεσης και κατάλληλης αντίδρασης σε υβριδικές απειλές σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις διεθνείς υποχρεώσεις, ο παρών κανονισμός επικεντρώνεται στα ειδικά μέτρα που εφαρμόζονται στον τομέα της μετανάστευσης με στόχο την αντιμετώπιση των καταστάσεων εργαλειοποίησης.

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1356 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/817 (ΕΕ L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1358 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων προκειμένου να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι κανονισμοί (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1350 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου και να ταυτοποιούνται οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς και σχετικά με αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρώπη για σκοπούς επιβολής του νόμου, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽¹¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2024/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της XXX για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

- (18) Σε κατάσταση εργαλειοποίησης, είναι πιθανό αιτήσεις διεθνούς προστασίας να υποβάλλονται στα εξωτερικά σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης κράτους μέλους από υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς, που συχνά είναι πρόσωπα τα οποία συλλαμβάνονται σε σχέση με παράνομες διελεύσεις των εξωτερικών συνόρων από ξηράς, θαλάσσης ή αέρος ή τα οποία αποβιβάζονται μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Το γεγονός αυτό μπορεί ιδίως να οδηγήσει σε απροσδόκητα σημαντική αύξηση του όγκου των αιτήσεων διεθνούς προστασίας στα εξωτερικά σύνορα. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να εξασφαλίζεται αποτελεσματική και πραγματική πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 18 του Χάρτη και τη σύμβαση της Γενεύης.
- (19) Όσον αφορά την Κύπρο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου ⁽¹²⁾, προβλέπει συγκεκριμένους κανόνες που εφαρμόζονται στη γραμμή μεταξύ των περιοχών της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίες τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και των περιοχών οι οποίες βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της. Αν και η εν λόγω γραμμή δεν αποτελεί εξωτερικό σύνορο, η κατάσταση κατά την οποία Τρίτη χώρα ή εχθρικός μη κρατικός φορέας ενθαρρύνει ή διευκολύνει τη μετακίνηση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ώστε να διέλθουν την εν λόγω γραμμή θα πρέπει να θεωρείται εργαλειοποίηση, εάν υπάρχουν όλα τα άλλα στοιχεία της εργαλειοποίησης.
- (20) Ένα κράτος μέλος δύναται επίσης να αντιμετωπίσει ασυνήθεις και απρόβλεπτες περιστάσεις πέραν του ελέγχου του, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρά την επίδειξη της δέουσας επιμέλειας. Τέτοιες καταστάσεις ανωτέρας βίας θα μπορούσαν να εμποδίσουν το κράτος μέλος να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης και θα μπορούσαν να έχουν συνέπειες όχι μόνο στο εν λόγω κράτος μέλος, αλλά και στην Ένωση συνολικά. Παραδείγματα κατάστασης ανωτέρας βίας συνιστούν, μεταξύ άλλων, οι πανδημίες και οι φυσικές καταστροφές.
- (21) Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, θα πρέπει να μπορεί να αιτείται έγκριση για να εφαρμόσει τις παρεκκλίσεις και τα μέτρα αλληλεγγύης που περιέχονται στον παρόντα κανονισμό. Το αίτημα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή της κατάστασης και θα πρέπει να προσδιορίζει ποια μέτρα αιτείται για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης κατάστασης. Θα πρέπει επίσης να ορίζει και τους λόγους για τους οποίους η κατάσταση απαιτεί την προσφυγή στα εν λόγω μέτρα, καθώς και, κατά περίπτωση, να υποδεικνύει τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί για την αντιμετώπιση της κατάστασης.
- (22) Η χρήση μέτρων που περιλαμβάνονται στη μόνιμη εργαλειοθήκη υποστήριξης της ΕΕ για τη μετανάστευση, όπως θεσπίστηκε με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 (η «εργαλειοθήκη»), δεν θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για την ωφέλεια από τα μέτρα αλληλεγγύης δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (23) Το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αιτηθεί από άλλα κράτη μέλη μέτρα αλληλεγγύης και στήριξης, τα οποία είναι τα πλέον ενδεδειγμένα για την κάλυψη των αναγκών του με σκοπό τη διαχείριση της κατάστασης και τα οποία απαιτούν ενισχυμένη αλληλεγγύη σε σύγκριση με εκείνη που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351 με σκοπό την ελάφρυνση της ευθύνης των κρατών μελών για τη διαχείριση κατάστασης κρίσης. Τα ενισχυμένα μέτρα αλληλεγγύης και στήριξης θα μπορούσαν να λάβουν τη μορφή μετεγκαταστάσεων, χρηματοδοτικών συνεισφορών, εναλλακτικών μέτρων αλληλεγγύης ή συνδυασμού των ανωτέρω.
- (24) Το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αιτείται άδεια να εφαρμόσει παρεκκλίσεις από τους σχετικούς κανόνες της διαδικασίας ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα. Κατά περίπτωση, τα εν λόγω αιτήματα θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν την επιλογή του οικείου κράτους μέλους όσον αφορά τον αποκλεισμό ή την παύση της διαδικασίας στα σύνορα για συγκεκριμένες κατηγορίες αιτούντων. Μαζί με το αίτημα αυτό, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να κοινοποιεί στην Επιτροπή την πρόθεσή του να εφαρμόσει την παρέκκλιση από την προθεσμία καταχώρισης πριν από την έγκρισή της με την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, καθώς και τους ακριβείς λόγους για τους οποίους απαιτείται άμεση δράση. Η εφαρμογή της εν λόγω παρέκκλισης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις δέκα ημέρες από την επομένη της υποβολής του αιτήματος, εκτός εάν αυτό επιτρέπεται με την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο, κατά την εκτέλεση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης, θα πρέπει να ενεργούν ταχέως, προκειμένου να περιορίζεται το χρονικό κενό μεταξύ της λήξης της εν λόγω περιόδου και της έκδοσης της αντίστοιχης εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου.
- (25) Δεδομένου ότι ένα κράτος μέλος ενδέχεται να αντιμετωπίσει ταυτόχρονα διάφορες καταστάσεις που περιγράφονται στον παρόντα κανονισμό, είναι δυνατόν για το εν λόγω κράτος μέλος να αιτείται διάφορα μέτρα βάσει του παρόντος κανονισμού και να του επιτρέπεται να εφαρμόζει ταυτόχρονα τα εν λόγω μέτρα, τα οποία θεωρούνται συμπληρωματικά, ή να ωφελείται από αυτά.

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξης προσχώρησης (ΕΕ L 161 της 30.4.2004, σ. 128).

- (26) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η ορθή διαχείριση μίας κατάστασης κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της εργαλειοποίησης, ή κατάστασης ανωτέρας βίας και να διασφαλιστούν η προβλεψιμότητα και η κατάλληλη προσαρμογή των σχετικών κανόνων της διαδικασίας ασύλου σε τέτοιου είδους καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να αξιολογεί την κατάσταση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, και να προσδιορίζει, μέσω εκτελεστικής απόφασης, αν το αιτούν κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της εργαλειοποίησης, ή ανωτέρας βίας.
- (27) Τα μέτρα αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση κατάστασης κρίσης θα πρέπει να υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351. Για τον λόγο αυτό, κατά την αξιολόγηση της κατάστασης, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες που προβλέπονται στο άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού, τις τεκμηριωμένες πληροφορίες τις οποίες παρέχει το αιτούν κράτος μέλος και τις πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹³⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾, καθώς και την ευρωπαϊκή ετήσια έκθεση για το άσυλο και τη μετανάστευση που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351. Σε περιπτώσεις εργαλειοποίησης, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη τους λόγους για τους οποίους η εργαλειοθήκη δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Η Επιτροπή θα πρέπει να συλλέγει επαρκείς πληροφορίες, ώστε να αξιολογεί δεόντως αν το αιτούν κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της εργαλειοποίησης, ή κατάσταση ανωτέρας βίας, σε διαβούλευση με τους αρμόδιους οργανισμούς, ιδίως τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο («Οργανισμός για το Άσυλο»), τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς, ιδίως τον Ύπατο Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (ΥΑΗΕΠ) και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), και άλλους σχετικούς οργανισμούς.
- (28) Για να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο πολιτικού ελέγχου και πολιτικής στήριξης, καθώς και έκφρασης της αλληλεγγύης της Ένωσης, θα πρέπει να εξετάζεται αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι η Ένωση ή ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών. Η εργαλειοποίηση μεταναστών μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τις βασικές λειτουργίες ενός κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης της δημόσιας τάξης ή της διαφύλαξης της εθνικής του ασφάλειας.
- (29) Προκειμένου να υπάρξει κατάλληλη ανταπόκριση που να είναι αναγκαία και αναλογική για την αντιμετώπιση της κατάστασης, η πρόταση της Επιτροπής θα πρέπει να προσδιορίζει, κατά περίπτωση, τις ειδικές παρεκκλίσεις που θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν. Σε μία κατάσταση εργαλειοποίησης, θα πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς τα πρόσωπα τα οποία υφίστανται την εργαλειοποίηση και στα οποία θα μπορούσαν να εφαρμοστούν οι σχετικές παρεκκλίσεις. Σε μία κατάσταση κρίσης, κατά περίπτωση και κατόπιν διαβούλευσης με το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει την κατάσταση κρίσης, η Επιτροπή θα πρέπει να συμπεριλάβει στην πρότασή της προσχέδιο σχεδίου ανταπόκρισης αλληλεγγύης, το οποίο θα υποδείξει τα σχετικά μέτρα αλληλεγγύης και το απαιτούμενο επίπεδο τους για τη συγκεκριμένη κατάσταση, μεταξύ άλλων, το συνολικό ποσό μετεγκαταστάσεων, χρηματοδοτικών συνεισφορών ή εναλλακτικών μέτρων αλληλεγγύης και το επίπεδό τους, θα αναγνωρίζει τα διάφορα είδη αλληλεγγύης ως ίσης αξίας και θα σέβεται την πλήρη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών κατά την επιλογή των μέτρων αλληλεγγύης.
- (30) Ενώ σε κατάσταση μεταναστευτικής πίεσης η μετεγκατάσταση ή οι αντισταθμίσεις ευθύνης καλύπτουν το 60 % των αναγκών μετεγκατάστασης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, σε κατάσταση κρίσης είναι σημαντικό να καλύπτονται όλες οι ανάγκες αλληλεγγύης του οικείου κράτους μέλους. Για τον λόγο αυτό, εάν η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θεσπίζει το σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης, το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει την κατάσταση κρίσης θα πρέπει να έχει προτεραιότητα να χρησιμοποιεί τις αδιάθετες δεσμεύσεις αλληλεγγύης ή εκείνες που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί και είναι διαθέσιμες στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό ή εάν η ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης δεν περιλαμβάνει επαρκείς δεσμεύσεις για την κάλυψη των προσδιορισμένων αναγκών, το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει την κατάσταση κρίσης θα πρέπει επίσης να μπορεί να κάνει χρήση των συνεισφορών που περιέχονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, με την παραδοχή ότι τα διάφορα είδη αλληλεγγύης είναι ίσης αξίας. Προκειμένου να αντιμετωπίζονται όλες οι ανάγκες του οικείου κράτους μέλους, εάν ο συνδυασμός των δεσμεύσεων μετεγκατάστασης που είναι διαθέσιμες στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης και στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου δεν είναι επαρκής, οι αντισταθμίσεις ευθύνης θα πρέπει να καθίστανται υποχρεωτικές για την κάλυψη των αναγκών που ορίζονται στο σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης. Για να συμβεί αυτό, θα πρέπει να βρίσκονται στο έδαφος του συνεισφέροντος κράτους μέλους πρόσωπα στα οποία εφαρμόζονται οι αντισταθμίσεις

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 439/2010 (ΕΕ L 468 της 30.12.2021, σ. 1).

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

- (31) Καταστάσεις κρίσης ή ανωτέρας βίας ενδέχεται επίσης να θέσουν σε κίνδυνο τις βασικές λειτουργίες ενός κράτους μέλους. Προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών και να βελτιωθεί ο συντονισμός τους σε επίπεδο Ένωσης, θα πρέπει να ανατεθούν στο Συμβούλιο εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έκδοση εκτελεστικής απόφασης με την οποία θα επιτρέπεται σε κράτος μέλος να εφαρμόζει τις παρεκκλίσεις και τα μέτρα αλληλεγγύης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις. Η χρονική περίοδος για την εφαρμογή των μέτρων που επιτρέπονται με την αρχική εκτελεστική απόφαση θα πρέπει να είναι τρεις μήνες. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να παραταθεί η εν λόγω χρονική περίοδος για άλλους τρεις μήνες, εφόσον η Επιτροπή επιβεβαιώσει ότι συνεχίζεται η κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας. Το Συμβούλιο θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να παρατείνει περαιτέρω την άδεια εφαρμογής των παρεκκλίσεων και των μέτρων αλληλεγγύης κατά τρεις μήνες το πολύ βάσει πρότασης της Επιτροπής, εάν εξακολουθούν να υφίστανται οι περιστάσεις που δικαιολογούν την παράταση των παρεκκλίσεων και των μέτρων αλληλεγγύης. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να παραταθεί η εν λόγω χρονική περίοδος κατά άλλους τρεις μήνες κατόπιν επιβεβαίωσης από την Επιτροπή ότι η κατάσταση εξακολουθεί να υφίσταται. Το Συμβούλιο θα πρέπει να έχει την εξουσία να ανακαλεί την εφαρμογή των μέτρων βάσει πρότασης της Επιτροπής, όταν δεν υφίστανται πλέον οι περιστάσεις που δικαιολογούν την εφαρμογή των παρεκκλίσεων και των μέτρων αλληλεγγύης. Η απόφαση που παρατείνει την άδεια, θα πρέπει να είναι δυνατόν να τροποποιεί τις εφαρμοζόμενες παρεκκλίσεις. Κατά την άσκηση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων τους, η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα πρέπει να διασφαλίζουν διαρκώς την τήρηση των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.
- (32) Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να προσδιορίζει, κατά περίπτωση, τις ειδικές παρεκκλίσεις τις οποίες επιτρέπεται να εφαρμόσει το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, ανάλογα με τη φύση κάθε παρέκκλισης, και να ορίζει την ημερομηνία από την οποία θα μπορούσαν να εφαρμοστούν. Επιπλέον, η απόφαση θα πρέπει να αναφέρει τους λόγους στους οποίους βασίζεται και το προσωπικό πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων.
- (33) Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να θεσπίζει, κατά περίπτωση, σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης, στο οποίο θα αναφέρονται τα ειδικά μέτρα αλληλεγγύης και στήριξης που απαιτούνται και τα επίπεδά τους, καθώς και οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν τα συνεισφέροντα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό, η ανάληψη δεσμεύσεων θα πρέπει να πραγματοποιείται στο πλαίσιο της έκδοσης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου. Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η πλήρης διακριτική ευχέρεια των συνεισφερόντων κρατών μελών να επιλέγουν μεταξύ των ειδών των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης.
- (34) Δεδομένης της σημασίας που έχει η εφαρμογή των μέτρων τα οποία προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, μόνο για όσο διάστημα και στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίο, η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα πρέπει να παρακολουθούν και να επανεξετάζουν συνεχώς την κατάσταση όσον αφορά την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα των εν λόγω μέτρων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα ανθρωπιστικά πρότυπα και μπορεί να αιτείται από τον Οργανισμό για το Άσυλο να κινεί διαδικασία παρακολούθησης του συστήματος ασύλου ή υποδοχής του οικείου κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303.
- (35) Για να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης σε κατάσταση κρίσης, εφαρμόζονται οι διαδικαστικοί κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351 για τη διενέργεια της μετεγκατάστασης, λαμβανομένων υπόψη της σοβαρότητας και του επείγοντος χαρακτήρα της εν λόγω κατάστασης.
- (36) Για να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει, πέραν των καθηκόντων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, να στηρίζει τις δραστηριότητες μετεγκατάστασης και να προωθεί νοοτροπία ετοιμότητας, συνεργασίας και ανθεκτικότητας μεταξύ των κρατών μελών. Σε κατάσταση κρίσης, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει, κάθε δύο εβδομάδες, να παρέχει δελτίο σχετικά με την κατάσταση της εφαρμογής και της λειτουργίας του μηχανισμού μετεγκατάστασης. Το γραφείο του συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ θα πρέπει να διαθέτει επαρκές προσωπικό και πόρους για να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στον ρόλο του σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Κατά την υλοποίηση της μετεγκατάστασης, θα πρέπει να λαμβάνονται πρωτίτως υπόψη τα ευάλωτα άτομα.
- (37) Τα ευάλωτα άτομα θα πρέπει να λαμβάνονται πρωτίτως υπόψη για μετεγκατάσταση, ιδίως όταν έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής κατά την έννοια του άρθρου 24 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1436, ή χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, όπως αναφέρεται στα άρθρα 20 έως 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, οι αιτούντες που εμπίπτουν σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες κατηγορίες είναι πιθανότερο να έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής: ανήλικοι, ασυνόδευτοι ανήλικοι, άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι, έγκυες, λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι, διεμφυλικά και μεσοφυλικά άτομα, μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά, θύματα εμπορίας ανθρώπων, άτομα με σοβαρές ασθένειες, άτομα με ψυχικές διαταραχές συμπεριλαμβανομένων ατόμων με διαταραχή μετατραυματικής καταπόνησης και ατόμων που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, όπως τα θύματα έμφυλης βίας, ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, παιδικού ή καταναγκαστικού γάμου ή βίας με κίνητρα σεξουαλικά, βασιζόμενα στο φύλο, ρατσιστικά ή θρησκευτικά.

- (38) Σε αντίθεση με τους κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, σύμφωνα με τους οποίους τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να αναλαμβάνουν ευθύνη πέραν του μεριδίου που τους αναλογεί, σε κατάσταση κρίσης, η εφαρμογή του σχεδίου αλληλέγγυας αντίδρασης θα μπορούσε δυνητικά να οδηγήσει στην ανάληψη από ένα ή περισσότερα συνεισφέροντα κράτη μέλη της ευθύνης για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας πέραν του μεριδίου που του(ς) αναλογεί. Στις περιπτώσεις αυτές, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να δικαιούται να μειώνει αναλογικά το μέρος που υπερβαίνει το μερίδιο που του αναλογεί από την υλοποίηση των δεσμεύσεων αλληλεγγύης στο πλαίσιο των προσεχών ετήσιων κύκλων του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 εντός περιόδου πέντε ετών. Η μείωση αυτή θα μπορούσε επίσης να εφαρμόζεται σε εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 κατά τον αντίστοιχο αριθμό αιτήσεων πέραν του αναλογούντος μεριδίου και εντός πέντε ετών από την ημερομηνία κατά την οποία δεν θα ισχύει πλέον η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που οδήγησε το κράτος μέλος να υπερβεί το μερίδιο που του αναλογεί. Οι μειώσεις στο πλαίσιο των προσεχών ετήσιων κύκλων και σε εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να είναι δυνατόν να εφαρμόζονται εναλλακτικά ή ταυτόχρονα, υπό την προϋπόθεση ότι αντιστοιχούν στον αριθμό των αιτήσεων για τις οποίες το εν λόγω κράτος μέλος υπερέβη σε συνεισφορά τον αριθμό που του αναλογεί και δεν υπερβαίνουν τον αριθμό αυτό.
- (39) Όταν ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, ενδέχεται να χρειαστεί να εκτρέψει πόρους για τη διαχείριση των αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που φθάνουν στα σύνορά του. Ως εκ τούτου, είναι πιθανό το εν λόγω κράτος μέλος να χρειάζεται χρόνο για να αναδιοργανώσει τους πόρους του και να αυξήσει την ικανότητά του, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη των σχετικών οργανισμών της Ένωσης. Το εν λόγω κράτος μέλος ενδέχεται επίσης να χρειαστεί περισσότερο χρόνο, προκειμένου να αποφασίσει σχετικά με τις αιτήσεις αυτές χωρίς να επιτρέπει την είσοδο στο έδαφός του. Σε τέτοια περίπτωση, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρεκκλίνει από τις προθεσμίες για την καταχώριση και τη διαδικασία στα σύνορα.
- (40) Όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει ένα ή περισσότερα από τα μέτρα που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να ενημερώνει τους υπηκόους τρίτων χωρών και τους ανιθαγενείς, σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, για τις παρεκκλίσεις που εφαρμόζονται και τη διάρκεια των μέτρων. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν τις όποιες ειδικές διαδικαστικές ανάγκες και ειδικές ανάγκες υποδοχής των αιτούντων και να παρέχουν τις ανάλογες πληροφορίες με κατάλληλο τρόπο. Επιπλέον, εφαρμόζονται το άρθρο 10, για την παροχή πληροφοριών, και το άρθρο 37 παράγραφος 3, για τις πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης επί της αίτησης, του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
- (41) Όταν εφαρμόζονται παρεκκλίσεις από τη διαδικασία ασύλου, πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων αρχών θα πρέπει να είναι οι εγγυήσεις για τους αιτούντες με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες και ειδικές ανάγκες υποδοχής, περιλαμβανομένων των ιατρικών περιστατικών. Για τον λόγο αυτό, το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας δεν θα πρέπει να εφαρμόζει ή θα πρέπει να παύει να εφαρμόζει παρεκκλίσεις από τη διαδικασία ασύλου σε περιπτώσεις για τις οποίες υφίστανται ιατρικοί λόγοι για τη μη εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, εφόσον δεν μπορεί να παρασχεθεί η αναγκαία υποστήριξη σε αιτούντες με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού ή όταν η αναγκαία υποστήριξη δεν μπορεί να παρασχεθεί σε αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1346. Το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων ατόμων με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, και με ειδικές ανάγκες υποδοχής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 14) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, ιδίως ανηλίκων και των μελών της οικογένειάς τους.
- (42) Σε καταστάσεις κρίσης και ανωτέρας βίας, θα πρέπει να επιτρέπεται στο κράτος μέλος να αποκλίνει από τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 προκειμένου να καταχωρεί αιτήσεις διεθνούς προστασίας το αργότερο εντός τεσσάρων εβδομάδων από την υποβολή τους. Μία τέτοια παράταση δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο τα οποία κατοχυρώνονται στον Χάρτη, στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 και στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346. Με την επιφύλαξη της εξαίρεσης που προβλέπεται κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ της αίτησης και της έκδοσης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, σε κατάσταση κρίσης που χαρακτηρίζεται από μαζικές αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών, η παράταση της περιόδου καταχώρισης θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου που ορίζεται στην αρχική εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.
- (43) Όταν αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρατείνει την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας στα σύνορα κατά έξι εβδομάδες. Η παράταση δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί επιπλέον της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1384.
- (44) Σε καταστάσεις κρίσης ή ανωτέρας βίας, το κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να αιτείται μέτρα μεταξύ διαφόρων δυνατοτήτων σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα, λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση των ροών και την ποικιλομορφία τους ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση κρίσης.

- (45) Σε καταστάσεις κρίσης που χαρακτηρίζονται από μαζικές αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών ή καταστάσεις ανωτέρας βίας, θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να μην εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα όσον αφορά πρόσωπα που προέρχονται από τρίτες χώρες, όπου το μέσο ποσοστό αναγνώρισης σε ενωσιακό επίπεδο είναι χαμηλότερο του 20 %. Για την εφαρμογή μίας τέτοιας παρέκκλισης, η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να εκτιμά εάν τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του οικείου κράτους μέλους το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 32 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της εν λόγω κατάστασης. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
- (46) Σε καταστάσεις κρίσης οι οποίες χαρακτηρίζονται από μαζικές αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών που αιτούνται διεθνή προστασία, θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να επιτρέπεται σε κράτος μέλος να μειώσει το κατώτατο όριο για την υποχρεωτική εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα που ορίζεται από το άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο ι) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Σε κάθε περίπτωση, το μειωμένο όριο δεν θα πρέπει να είναι κατώτερο του 5 %. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και στ) του εν λόγω κανονισμού.
- (47) Σε καταστάσεις κρίσης οι οποίες χαρακτηρίζονται από μαζικές αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών που αιτούνται διεθνή προστασία, θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να διευρυνθεί το πεδίο της εφαρμογής της διαδικασίας στα σύνορα που θεσπίζεται με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και να επιτραπεί στα κράτη μέλη να λαμβάνουν απόφαση στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα και επί της ουσίας μιας αίτησης, σε περιπτώσεις όπου το ποσοστό αποφάσεων χορήγησης διεθνούς προστασίας σε επίπεδο Ένωσης για την υπηκοότητα ή, στην περίπτωση ανιθαγενών, την τρίτη χώρα προηγούμενης συνήθους διαμονής του αιτούντος είναι 50 % ή χαμηλότερο. Ως εκ τούτου, κατά την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα για τη διαχείριση κρίσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα όπως προβλέπεται στα άρθρα 43 έως 54 του εν λόγω κανονισμού, αλλά θα μπορούν να διευρύνουν την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που προέρχονται από τρίτες χώρες, όπου το μέσο ποσοστό αναγνώρισης σε επίπεδο Ένωσης είναι άνω του 20 %, αλλά δεν υπερβαίνει το 50 %, λαμβάνοντας υπόψη τις ταχέως εξελισσόμενες ανάγκες προστασίας που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής, όπως αυτές αποτυπώνονται στις τριμηνιαίες επικαιροποιήσεις των στοιχείων της Eurostat. Αυτή η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της διαδικασίας στα σύνορα δεν θα πρέπει να επηρεάζει τους λόγους και τους άλλους κανόνες που ισχύουν για την υποχρεωτική διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό. Όταν επιτρέπεται σε κράτος μέλος να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας στα σύνορα, οι αιτήσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας δεν θα πρέπει να θεωρούνται μέρος της επαρκούς ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 47 ούτε να υπολογίζονται για την εφαρμογή του ετήσιου ανώτατου ορίου σύμφωνα με το άρθρο 50 του εν λόγω κανονισμού.
- (48) Η κράτηση των αιτούντων θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τη βασική αρχή ότι ένα πρόσωπο δεν θα πρέπει να κρατείται απλώς και μόνον επειδή το εν λόγω πρόσωπο επιζητεί διεθνή προστασία, ιδίως σύμφωνα με τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις των κρατών μελών και το άρθρο 31 της σύμβασης της Γενεύης. Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1346, οι ανήλικοι θα πρέπει, κατά κανόνα, να μην κρατούνται, αλλά να τοποθετούνται σε ενδιάμεσα με ειδικές πρόνοιες για τους ανήλικους, συμπεριλαμβανομένων, όπου αρμόζει, σε μη στερητικά της ελευθερίας, κοινωνικά καταλύματα. Δεδομένης της αρνητικής επίδρασης της κράτησης σε ανήλικους, η κράτηση αυτή θα μπορούσε να χρησιμοποιείται, σύμφωνα με το δικαίωμα της Ένωσης, αποκλειστικά σε εξαιρετικές περιστάσεις, όπου είναι απολύτως αναγκαίο, μόνο ως έσχατη λύση, για το συντομότερο δυνατό διάστημα, και ποτέ σε σφραγιστικό κατάστημα ή σε οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση που προορίζεται για σκοπούς επιβολής του νόμου. Οι ανήλικοι δεν διαχωρίζονται από τους γονείς τους ή τους φροντιστές τους, η αρχή δε της ενότητας της οικογένειας θα πρέπει γενικά να οδηγεί στη χρήση κατάλληλων εναλλακτικών λύσεων αντί της κράτησης για οικογένειες με ανήλικους, σε καταλύματα που είναι κατάλληλα για αυτές. Επιπλέον, πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι είναι διαθέσιμο και προσβάσιμο ένα βιώσιμο φάσμα κατάλληλων εναλλακτικών λύσεων αντί της κράτησης ανηλίκων.
- (49) Σε κατάσταση εργαλειοποίησης και προκειμένου να αποφευχθεί η στοχοποίηση από τρίτη χώρα ή εχθρικό μη κρατικό φορέα συγκεκριμένων εθνικοτήτων ή συγκεκριμένων κατηγοριών υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, θα πρέπει να είναι δυνατόν ένα κράτος μέλος να παρεκκλίνει από τη διαδικασία ασύλου που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό λαμβάνοντας απόφαση στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα, όπως ορίζεται στα άρθρα 44 έως 55 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, επί της ουσίας όλων των αιτήσεων. Οι αρχές και οι εγγυήσεις που ορίζονται στον εν λόγω κανονισμό θα πρέπει να τηρούνται. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με την οποία επιτρέπεται στο κράτος μέλος να εφαρμόσει τις προαναφερθείσες παρεκκλίσεις θα πρέπει να προσδιορίζει τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς που υφίστανται την κατάσταση εργαλειοποίησης. Κατά την εφαρμογή αυτής της παρέκκλισης, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε ορισμένες κατηγορίες υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών που έχουν υποστεί εργαλειοποίηση, ιδίως σε ανήλικους κάτω των 12 ετών και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και σε ευάλωτα πρόσωπα με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες ή ειδικές ανάγκες υποδοχής. Ως εκ τούτου, θα πρέπει είτε οι εν λόγω ομάδες να αποκλείονται από τη διαδικασία στα σύνορα είτε, όταν μια ατομική εκτίμηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι αιτήσεις τους πιθανώς να είναι βάσιμες, η εν λόγω διαδικασία να παύει να εφαρμόζεται σε αυτές. Η επιλογή μεταξύ αυτών των εναλλακτικών λύσεων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του κράτους μέλους που αιτείται την εφαρμογή της εν λόγω παρέκκλισης. Η επιλογή που αναφέρεται στο αίτημα θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που επιτρέπει την εφαρμογή της εν λόγω παρέκκλισης. Η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της διαδικασίας στα σύνορα σε κατάσταση εργαλειοποίησης δεν θα πρέπει να επηρεάζει τους λόγους και τους άλλους κανόνες που ισχύουν για την υποχρεωτική διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό

(EE) 2024/1348. Όταν επιτρέπεται σε κράτος μέλος να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας στα σύνορα, οι αιτήσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας δεν θα πρέπει να θεωρούνται μέρος της επαρκούς ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 48 ούτε να υπολογίζονται για την εφαρμογή του ετήσιου ανώτατου ορίου σύμφωνα με το άρθρο 51 του εν λόγω κανονισμού.

- (50) Για την υποστήριξη του οικείου κράτους μέλους όσον αφορά την παροχή της αναγκαίας συνδρομής σε υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών και, ιδίως, ο ΥΑΗΕΠ, αλλά και άλλοι σχετικοί οργανισμοί-εταίροι στους οποίους τα κράτη μέλη έχουν αναθέσει συγκεκριμένα καθήκοντα, θα πρέπει να έχουν πραγματική πρόσβαση στα σύνορα υπό τους όρους που προβλέπονται στην οδηγία (EE) 2024/1346 και στον κανονισμό (EE) 2024/1348. Ο ΥΑΗΕΠ θα πρέπει να έχει πρόσβαση στους αιτούντες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται στα σύνορα. Για τον σκοπό αυτό, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να διατηρεί τη συνεργασία με αυτούς τους οργανισμούς.
- (51) Θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για τις καταστάσεις κρίσης που χαρακτηρίζονται από μαζικές αφίξεις και για τις καταστάσεις ανωτέρας βίας, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να παρατείνουν τις προθεσμίες που ορίζονται στον κανονισμό (EE) 2024/1351 υπό αυστηρές προϋποθέσεις, όταν είναι αδύνατη η τήρηση των εν λόγω προθεσμιών λόγω της έκτακτης κατάστασης. Η παράταση αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται ταυτόχρονα στις προθεσμίες που έχουν οριστεί για την αποστολή και απάντηση σε αιτήματα αναδοχής και κοινοποιήσεις εκ νέου ανάληψης, καθώς και στην προθεσμία μεταφοράς του αιτούντος στο υπεύθυνο κράτος μέλος. Οι προθεσμίες θα πρέπει να παρατείνονται ανεξάρτητα από το αν ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει συντομότερες προθεσμίες για ορισμένες καταστάσεις.
- (52) Προκειμένου να διασφαλίζεται πραγματική πρόσβαση στη διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας, όταν η μεταφορά δεν πραγματοποιείται λόγω της συνεχιζόμενης κατάστασης κρίσης που χαρακτηρίζεται από μαζικές αφίξεις ή της κατάστασης ανωτέρας βίας ή όταν το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά δεν εκτελεί τη μεταφορά όταν ο αιτών είναι στη διάθεση των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους που διενεργεί τη μεταφορά, θα πρέπει να καθορίζεται μέγιστη προθεσμία για την εκτέλεση της μεταφοράς σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει την εν λόγω κατάσταση. Η μέγιστη αυτή προθεσμία δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ένα έτος από την αποδοχή του αιτήματος αναδοχής, από την επιβεβαίωση της κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης από άλλο κράτος μέλος ή από την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί ένδικου βοηθήματος ή επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς που έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 του κανονισμού (EE) 2024/1351. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας παράτασης των προθεσμιών σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού για την εκτέλεση της μεταφοράς.
- (53) Προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου να καταστεί μη λειτουργικό λόγω μαζικών αφίξεων τόσο εξαιρετικής κλίμακας και έντασης που, ακόμη και αν ένα κράτος μέλος διαθέτει καλά προετοιμασμένο σύστημα ασύλου, υποδοχής και επιστροφής, εάν δεν αντιμετωπιστεί από την Ένωση στο σύνολό της, ενδέχεται να δημιουργήσει μεγάλο κίνδυνο σοβαρών ελλείψεων στη μεταχείριση των αιτούντων, ένα κράτος μέλος θα πρέπει, σε τέτοιες πλέον εξαιρετικές περιστάσεις, να μπορεί να απαλλάσσεται από την υποχρέωση εκ νέου ανάληψης αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 38 παράγραφος 4 του κανονισμού (EE) 2024/1351. Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η εφαρμογή της εν λόγω παρέκκλισης δεν θα οδηγήσει σε πρόσθετη πίεση στο κράτος μέλος που αντιμετωπίζει την εν λόγω κατάσταση, η παρέκκλιση αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο αναδρομικά σε αιτήσεις που έχουν ήδη καταχωριστεί στο εν λόγω κράτος μέλος εντός τεσσάρων μηνών πριν από την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου.
- (54) Όταν, σύμφωνα με τον κανονισμό (EE) 2024/1347, αντικειμενικές περιστάσεις υποδηλώνουν ότι οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας από ομάδες αιτούντων από συγκεκριμένη χώρα καταγωγής ή προηγούμενης συνήθους διαμονής ή τμήμα της εν λόγω χώρας ή βάσει των κριτηρίων που απορρέουν από τον εν λόγω κανονισμό θα μπορούσαν να είναι βάσιμες, είναι προς το συμφέρον τόσο των αποφαινομένων αρχών όσο και των ενδιαφερόμενων αιτούντων να ολοκληρωθεί η εξέταση της ουσίας της αίτησης το συντομότερο δυνατόν και να καταστεί δυνατή η ταχεία και αποτελεσματική χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας σε κατάσταση κρίσης.
- (55) Οι αιτούντες, των οποίων οι αιτήσεις εξετάζονται στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, απολαύουν όλων των δικαιωμάτων και των εγγυήσεων που δικαιούνται οι αιτούντες σύμφωνα με τον κανονισμό (EE) 2024/1348, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πληροφόρησης και πραγματικής προσφυγής.
- (56) Κατά την εφαρμογή σύστασης της Επιτροπής για την ταχεία διαδικασία, δεν θα πρέπει να πραγματοποιείται συνέντευξη επί της ουσίας, αλλά ενδέχεται να απαιτείται τέτοια συνέντευξη εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με το αν ο αιτών ανήκει στην κατηγορία ή στις κατηγορίες προσώπων που προσδιορίζονται στην εν λόγω σύσταση ή αν ισχύουν οι λόγοι αποκλεισμού. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία δεν θα πρέπει να διαρκεί περισσότερο από τέσσερις εβδομάδες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Όταν ένα κράτος μέλος έχει διαπιστώσει ότι ένας αιτών συνιστά απειλή για την εσωτερική ασφάλεια, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να δύναται να μην εφαρμόσει την ταχεία διαδικασία όσον αφορά τον εν λόγω αιτούντα. Στις περιπτώσεις αυτές, η αίτηση θα πρέπει να εξετάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 40 του κανονισμού (EE) 2024/1348.

- (57) Οι αιτούντες, των οποίων οι αιτήσεις εξετάζονται στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, να λαμβάνουν έγγραφο, το οποίο πιστοποιεί το καθεστώς τους σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή μπορεί εύλογα να υποτεθεί ότι κατανοούν.
- (58) Μπορεί να αιτείται η γνώμη των αρμόδιων οργανισμών της Ένωσης, της UNHCR και άλλων σχετικών οργανώσεων στα διάφορα στάδια εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας.
- (59) Προκειμένου να διασφαλιστεί ένα επαρκές επίπεδο ετοιμότητας για μια κατάσταση κρίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν στα σχέδια έκτακτης ανάγκης τους μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση και την επίλυση μιας κατάστασης κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και για την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, καθώς και για την προώθηση της μελλοντικής ανθεκτικότητας του οικείου κράτους μέλους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιούν όλα τα εργαλεία που διατίθενται βάσει του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εργαλείων πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης στο πλαίσιο του μηχανισμού της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και διαχείρισης μεταναστευτικών κρίσεων, ο οποίος προβλέπεται στη σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 της Επιτροπής⁽¹⁵⁾.
- (60) Με την επιύλαξη των ανωτέρω και, κατά περίπτωση, σε κατάσταση κρίσης, θα πρέπει να κινητοποιούνται όλοι οι μηχανισμοί κρίσης που περιλαμβάνονται στην εργαλειοθήκη, ιδίως η χρηματοδοτική και επιχειρησιακή στήριξη που μπορούν να παρέχουν οι οργανισμοί της Ένωσης, τα ταμεία της Ένωσης και ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης σύμφωνα με τις εφαρμοστέες νομικές πράξεις. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα πρέπει, στο πλαίσιο του φόρουμ τεχνικού επιπέδου για τη μετανάστευση, να διασφαλίζει τον συντονισμό και την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες πλατφόρμες που είναι σημαντικές για τη διαχείριση της κατάστασης κρίσης, συμπεριλαμβανομένων του δικτύου της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 και των ολοκληρωμένων πολιτικών αντιμετώπισης κρίσεων (IPCR).
- (61) Κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας δύναται να αιτείται στήριξη από τον Οργανισμό για το Ασύλο, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής ή την Ευρωπόλ σύμφωνα με τις εντολές τους. Επιπλέον και κατά περίπτωση, ο Οργανισμός για το Ασύλο μπορεί να προτείνει συνδρομή με δική του πρωτοβουλία σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303, ενώ ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής μπορεί να προτείνει συνδρομή στον τομέα της επιστροφής σύμφωνα με τα άρθρα 48, 50, 52 και 53 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 σε συμφωνία με το οικείο κράτος μέλος και η Ευρωπόλ μπορεί να προτείνει συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁶⁾.
- (62) Για την υποστήριξη των κρατών μελών τα οποία προβαίνουν στη μετεγκατάσταση ως μέτρο αλληλεγγύης, θα πρέπει να παρέχεται χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μεταξύ άλλων από το θεματικό μέσο, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁷⁾.
- (63) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι η μέριμνα για την απαιτούμενη προσαρμογή των κανόνων για τις διαδικασίες ασύλου και, κατά περίπτωση, για την αλληλεγγύη, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν καταστάσεις κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης στην Ένωση, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορούν, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (64) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι τα άρθρα 12 και 13, και τα άρθρα 1 έως 6, εφόσον αφορούν τις παρεκκλίσεις των άρθρων 12 και 13, του παρόντος κανονισμού συνίστανται σε τροποποιήσεις κατά την έννοια του άρθρου 3 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που κατατίθεται στη Δανία ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με το «Eurodac», για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου⁽¹⁸⁾, η Δανία πρέπει να κοινοποιήσει στην Επιτροπή, κατά την έκδοση αυτών των τροποποιήσεων ή εντός 30 ημερών μετά από αυτή, την απόφασή της να εφαρμόσει ή όχι το περιεχόμενο τους.

⁽¹⁵⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 της Επιτροπής της 23ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με έναν ενωσιακό μηχανισμό για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων (ΕΕ L 317 της 1.10.2020, σ. 26).

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ (ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 53).

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 66 της 8.3.2006, σ. 38.

- (65) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΔΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (66) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, τα άρθρα 12 και 13, και τα άρθρα 1 έως 6, εφόσον αφορούν τις παρεκκλίσεις των άρθρων 12 και 13, του παρόντος κανονισμού συνιστούν νέα νομοθεσία σε τομέα που καλύπτεται από το αντικείμενο του παραρτήματος της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος, ή στην Ισλανδία ή τη Νορβηγία ⁽¹⁹⁾.
- (67) Όσον αφορά την Ελβετία, τα άρθρα 12 και 13, και τα άρθρα 1 έως 6, εφόσον αφορούν τις παρεκκλίσεις των άρθρων 12 και 13, του παρόντος κανονισμού συνιστούν πράξεις ή μέτρα που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις διατάξεις του άρθρου 1 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ελβετία ⁽²⁰⁾.
- (68) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, τα άρθρα 12 και 13, και τα άρθρα 1 έως 6, εφόσον αφορούν τις παρεκκλίσεις των άρθρων 12 και 13, του παρόντος κανονισμού συνιστούν πράξεις ή μέτρα που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις διατάξεις του άρθρου 1 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ελβετία, στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ελβετία ⁽²¹⁾.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός αφορά εξαιρετικές καταστάσεις κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της εργαλειοποίησης, και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου εντός της Ένωσης μέσω προσωρινών μέτρων. Προβλέπει ενισχυμένα μέτρα αλληλεγγύης και στήριξης τα οποία βασίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351, διασφαλίζοντας παράλληλα τη δίκαιη κατανομή ευθυνών, καθώς και προσωρινούς ειδικούς κανόνες, οι οποίοι παρεκκλίνουν από εκείνους που ορίζονται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1348.
2. Τα προσωρινά μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού πληρούν τις απαιτήσεις αναγκαιότητας και αναλογικότητας, είναι κατάλληλα για την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων τους και τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των αιτούντων και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, και συνάδουν με τις υποχρεώσεις των κρατών μελών δυνάμει του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του διεθνούς δικαίου και του κεκτημένου της Ένωσης για το άσυλο. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις θεμελιώδεις αρχές και εγγυήσεις που κατοχυρώνονται με τις νομοθετικές πράξεις από τις οποίες επιτρέπονται παρεκκλίσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
3. Τα μέτρα που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό εφαρμόζονται μόνο στον απολύτως αναγκαίο βαθμό για τις απαιτήσεις της κατάστασης, προσωρινά και με περιορισμένο τρόπο και μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τα μέτρα που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV και να ωφελούνται από τα μέτρα που προβλέπονται στο κεφάλαιο III μόνον κατόπιν αιτήματος και στον βαθμό που προβλέπεται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, με την επιφύλαξη του άρθρου 10 παράγραφος 5.
4. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως κατάσταση κρίσης νοείται:

⁽¹⁹⁾ ΕΕ L 93 της 3.4.2001, σ. 40.

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 5.

⁽²¹⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 39.

- α) μία εξαιρετική κατάσταση μαζικών αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών σε κράτος μέλος από ξηράς, θάλασσης ή αέρος, συμπεριλαμβανομένων προσώπων τα οποία αποβιβάζονται έπειτα από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, που είναι τέτοιας κλίμακας και φύσης, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, του πληθυσμού, του ΑΕΠ και των γεωγραφικών ιδιαιτεροτήτων του κράτους μέλους, όπως η έκταση του εδάφους, ώστε να καθιστά μη λειτουργικό το καλά προετοιμασμένο σύστημα ασύλου, υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών της παιδικής προστασίας, ή επιστροφής του κράτους μέλους — συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών από μία κατάσταση σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο— σε βαθμό που θα μπορούσαν να προκληθούν σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου ή
- β) μία κατάσταση εργαλειοποίησης, κατά την οποία τρίτη χώρα ή εχθρικός μη κρατικός φορέας ενθαρρύνει ή διευκολύνει τη μετακίνηση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών προς τα εξωτερικά σύνορα ή προς κράτος μέλος, με σκοπό να αποσταθεροποιήσει την Ένωση ή κράτος μέλος και όταν οι ενέργειες αυτές ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο βασικές λειτουργίες ενός κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων της διατήρησης της δημόσιας τάξης ή της διαφύλαξης της εθνικής του ασφάλειας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αιτούνται την άδεια να εφαρμόζουν μέτρα που απαριθμούνται στα κεφάλαια III και IV, ιδίως όταν υπάρχει απροσδόκητα σημαντική αύξηση του όγκου των αιτήσεων διεθνούς προστασίας στα εξωτερικά σύνορα. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 στην αναφερόμενη στο παρόν στοιχείο κατάσταση εργαλειοποίησης μόνον όσον αφορά υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που υπόκεινται σε εργαλειοποίηση και είτε συλλαμβάνονται είτε εντοπίζονται κοντά στα εξωτερικά σύνορα, δηλαδή στα χερσαία, ποτάμια, λιμναία και θαλάσσια σύνορα, καθώς και στους αερολιμένες και τους ποτάμιους, θαλάσσιους και λιμναίους λιμένες του κράτους μέλους, εφόσον δεν αποτελούν εσωτερικά σύνορα, σε σχέση με παράνομη διέλευση από ξηράς, θάλασσης ή αέρος, είτε αποβιβάζονται έπειτα από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης ή έχουν παρουσιαστεί σε σημεία διέλευσης των συνόρων.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως ανωτέρα βία νοούνται οι ασυνήθεις και απρόβλεπτες περιστάσεις, πέραν του ελέγχου ενός κράτους μέλους, οι οποίες έχουν συνέπειες που δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρά την επίδειξη της δέουσας επιμέλειας και οι οποίες εμποδίζουν το εν λόγω κράτος μέλος να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους κανονισμούς (ΕΕ) 2024/1351 και (ΕΕ) 2024/1348.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Άρθρο 2

Αιτιολογημένο αίτημα κράτους μέλους

1. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, μπορεί, δεδομένων αυτών των εξαιρετικών περιστάσεων, να υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή, προκειμένου να ωφεληθεί από μέτρα αλληλεγγύης που θα του δώσουν τη δυνατότητα να διαχειριστεί ορθά την κατάσταση αυτή και να επιτραπούν πιθανές παρεκκλίσεις από τους σχετικούς κανόνες για τη διαδικασία ασύλου, διασφαλίζοντας παράλληλα τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των αιτούντων.

2. Το αιτιολογημένο αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει

α) περιγραφή:

- i) του τρόπου με τον οποίο, ως αποτέλεσμα μιας κατάστασης κρίσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α), το σύστημα ασύλου και υποδοχής του κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών προστασίας των παιδιών, έχει καταστεί μη λειτουργικό, καθώς και των μέτρων που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση της κατάστασης, καθώς και αιτιολόγηση που αποδεικνύει ότι το εν λόγω σύστημα, μολονότι είναι καλά προετοιμασμένο και παρά τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί, δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την κατάσταση· ή
- ii) του τρόπου με τον οποίο το κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση εργαλειοποίησης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο β), η οποία θέτει σε κίνδυνο τις βασικές λειτουργίες του, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της δημόσιας τάξης ή της διαφύλαξης της εθνικής του ασφάλειας· ή
- iii) του τρόπου με τον οποίο το κράτος μέλος αντιμετωπίζει ασυνήθεις και απρόβλεπτες περιστάσεις πέραν του ελέγχου του, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρά την επίδειξη της δέουσας επιμέλειας, και του τρόπου με τον οποίο η εν λόγω κατάσταση ανωτέρας βίας το εμποδίζει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που ορίζονται στο άρθρο 27, στο άρθρο 45 παράγραφος 1, και στο άρθρο 51 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και στα άρθρα 39, 40, 41 και 46 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351·

β) κατά περίπτωση, το είδος και το επίπεδο των προβλεπόμενων στο άρθρο 8 παράγραφος 1 μέτρων αλληλεγγύης που θεωρεί αναγκαία·

- γ) κατά περίπτωση, τις προβλεπόμενες στα άρθρα 10 έως 13 παρεκκλίσεις που θεωρεί αναγκαίες· και
- δ) όταν το κράτος μέλος αιτείται την εφαρμογή της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 6, αν προτίθεται να προβλέψει τον αποκλεισμό συγκεκριμένων κατηγοριών αιτούντων που αναφέρονται στην παράγραφο 7 στοιχείο α) ή στην παράγραφο 7 στοιχείο β), του εν λόγω άρθρου ή την παύση της διαδικασίας στα σύνορα για συγκεκριμένες κατηγορίες αιτούντων κατόπιν ατομικής εκτίμησης που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του εν λόγω άρθρου.

Άρθρο 3

Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για τη διαπίστωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας

1. Μετά την υποβολή του αιτιολογημένου αιτήματος που αναφέρεται στο άρθρο 2, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με το αιτούν κράτος μέλος και σε διαβούλευση με τους σχετικούς οργανισμούς της Ένωσης και διεθνείς οργανισμούς, ιδίως την UNHCR και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), αξιολογεί ταχέως την κατάσταση και, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 1, εκδίδει εκτελεστική απόφαση, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.
2. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εκδώσει σύσταση σχετικά με την εφαρμογή ταχείας διαδικασίας για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας σε ορισμένες κατηγορίες αιτούντων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 14.
3. Η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη ότι διενεργεί την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
4. Όταν αξιολογείται εάν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση εργαλειοποίησης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή αξιολογεί, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
  - α) αν τρίτη χώρα ή εχθρικός μη κρατικός φορέας διευκολύνει τη μετακίνηση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών προς την Ένωση·
  - β) αν οι πληροφορίες που παρέχονται από το κράτος μέλος αποδεικνύουν επαρκώς ότι οποιοσδήποτε ενέργειες εμπίπτουν στο στοιχείο α) έχουν ως στόχο την αποσταθεροποίηση της Ένωσης ή του οικείου κράτους μέλους·
  - γ) αν υπάρχει απροσδόκητη σημαντική αύξηση του όγκου των αιτήσεων διεθνούς προστασίας στα εξωτερικά σύνορα ή στο οικείο κράτος μέλος σε σύγκριση με τον μέσο αριθμό αιτήσεων·
  - δ) αν οι επιπτώσεις της κατάστασης εργαλειοποίησης στο σύστημα μετανάστευσης και ασύλου του οικείου κράτους μέλους δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν επαρκώς μέσω των μέτρων που περιλαμβάνονται στην εργαλειοθηκή σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
5. Η Επιτροπή καθορίζει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις σχετικά με την κατάσταση που αντιμετωπίζει το κράτος μέλος όπως ορίζονται στο άρθρο 1, λαμβάνοντας υπόψη το αιτιολογημένο αίτημα που αναφέρεται στο άρθρο 2 και υπό το πρίσμα των παρεχόμενων πληροφοριών και των δεικτών που σχετίζονται με το κράτος μέλος που αναφέρονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Η Επιτροπή αξιολογεί τις πληροφορίες που παρέχονται στο αιτιολογημένο αίτημα σε σχέση με την κατάσταση στο οικείο κράτος μέλος κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων μηνών και σε σύγκριση με τη συνολική κατάσταση στην Ένωση.
6. Η Επιτροπή καθορίζει ιδίως:
  - α) αν το σύστημα ασύλου, υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών παιδικής προστασίας ή διαχείρισης μετανάστευσης του αιτούντος κράτους μέλους, ενώ είναι καλά προετοιμασμένο, και παρά τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί, έχει καταστεί μη λειτουργικό λόγω κατάστασης μαζικών αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών καθιστώντας το εν λόγω κράτος μέλος ανίκανο να αντιμετωπίσει την κατάσταση και αν ενδέχεται να υπάρξουν σοβαρές συνέπειες για τη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου·
  - β) αν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση εργαλειοποίησης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο β), η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί με την αναγκαία και αναλογική χρήση των μέτρων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό·
  - γ) αν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει ασυνήθεις και απρόβλεπτες περιστάσεις πέραν του ελέγχου του, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρά την επίδειξη της δέουσας επιμέλειας, και αν μια τέτοια κατάσταση ανωτέρας βίας το εμποδίζει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που ορίζονται στο άρθρο 27, στο άρθρο 51 παράγραφος 2 και στο άρθρο 60 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και στα άρθρα 39, 40, 41 και 46 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

7. Κατά την έκδοση της εκτελεστικής απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή αναφέρει τους λόγους για τους οποίους η κατάσταση εργαλειοποίησης δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί επαρκώς με τα μέτρα που ορίζονται στην εργαλειοθήκη σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

8. Όταν η Επιτροπή καθορίζει δυνάμει της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου ότι η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καταδεικνύει την ύπαρξη των προϋποθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 1, λαμβάνοντας υπόψη το αιτιολογημένο αίτημα όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 και υπό το πρίσμα των παρεχόμενων πληροφοριών και των δεικτών που σχετίζονται με το οικείο κράτος μέλος που αναφέρονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, η Επιτροπή εκδίδει, χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός δύο εβδομάδων από την υποβολή του αιτιολογημένου αιτήματος που αναφέρεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού, εκτελεστική απόφαση με την οποία καθορίζεται αν το αιτούν κράτος μέλος βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) ή β) του παρόντος κανονισμού ή ανωτέρας βίας. Η Επιτροπή διαβιβάζει την εκτελεστική απόφαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Άρθρο 4

Πρόταση της Επιτροπής και εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με την οποία επιτρέπονται παρεκκλίσεις και καταρτίζονται μέτρα αλληλεγγύης

1. Ταυτόχρονα με την έκδοση της εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 3, η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περίπτωση, πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου. Η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εν λόγω πρόταση.

2. Η πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διασφαλίζει την τήρηση των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας και περιλαμβάνει:

α) κατά περίπτωση, τις ειδικές παρεκκλίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13, τις οποίες θα επιτρέπεται να εφαρμόσει το κράτος μέλος·

β) κατά περίπτωση, όταν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης, προσχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης, κατόπιν διαβούλευσης με το κράτος μέλος, το οποίο διασφαλίζει την πλήρη διακριτική ευχέρεια των συνεισφερόντων κρατών μελών να επιλέγουν μεταξύ των ειδών μέτρων αλληλεγγύης, και που περιλαμβάνει:

i) κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό των συνεισφορών μετεγκατάστασης που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης·

ii) κατά περίπτωση, τα άλλα σχετικά μέτρα αλληλεγγύης που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) και το αναγκαίο επίπεδο των εν λόγω μέτρων ώστε να αντιμετωπισθεί η συγκεκριμένη κατάσταση κρίσης·

iii) κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό μέτρων αλληλεγγύης που θα ληφθούν από τις διαθέσιμες δεσμεύσεις στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης·

iv) όταν οι διαθέσιμες δεσμεύσεις στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης δεν καλύπτουν τις ανάγκες που προσδιορίζονται στα σημεία i) και ii) του παρόντος στοιχείου, το σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης θεσπίζει επίσης τις πρόσθετες δεσμεύσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των εν λόγω αναγκών· και

v) τις ενδεικτικές συνεισφορές του κάθε κράτους μέλους που συνεισφέρει με το μερίδιο που του αναλογεί, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την κλειδα αναφοράς που ορίζεται στο άρθρο 66 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351· και

γ) όταν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο β), τον προσδιορισμό των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών που υπόκεινται στην εν λόγω κατάσταση.

Κατά τον καθορισμό των αναγκών αλληλεγγύης του κράτους μέλους, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη αν το κράτος μέλος είναι ήδη ωφελούμενο κράτος μέλος σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 59 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

Εάν, στο αιτιολογημένο αίτημα που αναφέρεται στο άρθρο 2, το κράτος μέλος θεωρεί ότι η μετεγκατάσταση είναι το κύριο ή το μόνο μέτρο αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της κατάστασης, η Επιτροπή το λαμβάνει υπόψη στην πρότασή της, με την επιφύλαξη της διακριτικής ευχέρειας των συνεισφερόντων κρατών μελών να επιλέξουν μεταξύ των ειδών μέτρων αλληλεγγύης.

3. Το Συμβούλιο αξιολογεί την πρόταση της Επιτροπής για εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και εκδίδει εκτελεστική απόφαση, εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή της εν λόγω πρότασης, με την οποία επιτρέπεται στο κράτος μέλος να εφαρμόσει τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13 και καταρτίζεται το σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων αλληλεγγύης από τα οποία μπορεί να ωφεληθεί το οικείο κράτος μέλος για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

4. Κατά περίπτωση, κατά την έγκριση της πρότασης εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει σύσταση σχετικά με την εφαρμογή ταχείας διαδικασίας για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας σε ορισμένες κατηγορίες αιτούντων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 14.

5. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου διασφαλίζει την τήρηση των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, αναφέρει τους λόγους στους οποίους βασίζεται και ορίζει την ημερομηνία από την οποία μπορούν να εφαρμοστούν οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13, καθώς και τη χρονική περίοδο εφαρμογής τους, σύμφωνα με το άρθρο 5. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου:

α) κατά περίπτωση, προσδιορίζει τις ειδικές παρεκκλίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13 τις οποίες επιτρέπεται να εφαρμόσει το οικείο κράτος μέλος·

β) κατά περίπτωση, καταρτίζει σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης που περιλαμβάνει:

i) το συνολικό ύψος των συνεισφορών μετεγκατάστασης που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης, λαμβανομένης πλήρως υπόψη της αξιολόγησης της Επιτροπής·

ii) τα άλλα σχετικά μέτρα αλληλεγγύης που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) και το απαιτούμενο επίπεδο των μέτρων αυτών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης·

iii) το σύνολο των μέτρων αλληλεγγύης που θα ληφθούν από την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης·

iv) τις πρόσθετες δεσμεύσεις που χρειάζονται για την κάλυψη των αναγκών αντιμετώπισης κατάστασης κρίσης, εάν οι υφιστάμενες δεσμεύσεις στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης δεν επαρκούν·

v) τη συγκεκριμένη συνεισφορά κάθε κράτους μέλους που δεσμεύεται στο πλαίσιο της υποχρεωτικής δίκαιης κατανομής, που υπολογίζεται σύμφωνα με την κλειδα αναφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 66 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351·

γ) όταν το οικείο κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο β), προσδιορίζει τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς που υπόκεινται στην εν λόγω κατάσταση.

Το Συμβούλιο διαβιβάζει την εκτελεστική απόφαση αμέσως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή.

Άρθρο 5

Διάρκεια

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η περίοδος για την εφαρμογή των παρεκκλίσεων και των μέτρων αλληλεγγύης που ορίζονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, είναι τρεις μήνες. Εκτός εάν η εν λόγω απόφαση καταργηθεί δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 3, η εν λόγω περίοδος μπορεί να παραταθεί μία φορά για τρεις μήνες, εφόσον η Επιτροπή επιβεβαιώσει ότι συνεχίζεται η κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας.

2. Αφού παρέλθει η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση νέας εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση ή την παράταση των ειδικών παρεκκλίσεων ή του σχεδίου αλληλέγγυας αντίδρασης που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 για περίοδο η οποία δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Η εν λόγω περίοδος μπορεί να παραταθεί άπαξ για περίοδο τριών μηνών, εφόσον η Επιτροπή επιβεβαιώσει ότι συνεχίζεται η κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, εκτός και αν καταργηθεί σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 παράγραφος 3. Εφαρμόζονται το άρθρο 4 παράγραφος 3 και το άρθρο 4 παράγραφος 5.

3. Τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας δεν εφαρμόζουν τα άρθρα 10 έως 13 για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του απολύτως αναγκαίου για την αντιμετώπιση της κατάστασης και σε καμία περίπτωση για διάστημα μεγαλύτερο από αυτό που ορίζεται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3. Η συνολική διάρκεια εφαρμογής των μέτρων δεν υπερβαίνει τη διάρκεια μιας κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, ήτοι 12 μήνες το πολύ.

Άρθρο 6

Παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο παρακολουθούν συνεχώς αν συνεχίζεται η κατάσταση κρίσης ή η κατάσταση ανωτέρας βίας που προσδιορίζεται σε εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 8

2. Η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα ανθρωπιστικά πρότυπα και μπορεί να αιτείται από τον Οργανισμό για το Ασύλο να κινεί ειδική διαδικασία παρακολούθησης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303.

3. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι περιστάσεις που οδήγησαν στη διαπίστωση της κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας δεν υφίστανται πλέον, προτείνει την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3. Όταν η Επιτροπή το κρίνει σκόπιμο βάσει των σχετικών πληροφοριών, προτείνει την έκδοση νέας εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση της τροποποίησης ή της παράτασης των μέτρων όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κάθε τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 σχετικά με την εφαρμογή της εν λόγω απόφασης, ιδίως όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται για την επίλυση της κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας και καθορίζει αν η κατάσταση εξακολουθεί να υφίσταται και αν τα μέτρα εξακολουθούν να είναι αναγκαία και αναλογικά.

Άρθρο 7

Συντονιστής αλληλεγγύης

Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ, όπως προβλέπεται στα άρθρα 15 και 60 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, εκτός από τα καθήκοντα που απαριθμούνται στα εν λόγω άρθρα:

- α) στηρίζει τις δραστηριότητες μετεγκατάστασης από το οικείο κράτος μέλος στο συνεισφέρον κράτος μέλος δυνάμει του παρόντος κανονισμού·
- β) προωθεί νοοτροπία ετοιμότητας, συνεργασίας και ανθεκτικότητας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

Για τον σκοπό αυτό, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ ενημερώνεται από το δίκτυο της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων στο πλαίσιο των σχετικών σταδίων του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1366 στην αρχική της έκδοση.

Ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ παρέχει, κάθε δύο εβδομάδες, δελτίο σχετικά με την κατάσταση της εφαρμογής και της λειτουργίας του μηχανισμού μετεγκατάστασης. Το εν λόγω δελτίο διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΜΕΤΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΡΙΣΗΣ

Άρθρο 8

Μέτρα αλληλεγγύης και στήριξης σε κατάσταση κρίσης

1. Κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης μπορεί να αιτηθεί τα ακόλουθα είδη συνεισφορών στο αιτιολογημένο αίτημα που αναφέρεται στο άρθρο 2:

- α) μετεγκαταστάσεις, οι οποίες πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στα άρθρα 67 και 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351,
  - i) αιτούντων διεθνή προστασία·
  - ii) εφόσον έχει συμφωνηθεί διμερώς από τα οικεία συνεισφέροντα και ωφελούμενα κράτη μέλη, δικαιούχων διεθνούς προστασίας στους οποίους χορηγήθηκε διεθνής προστασία λιγότερο από τρία έτη πριν από την έκδοση της εκτελεστικής πράξης του Συμβουλίου για τη κατάρτιση της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης·
- β) χρηματοδοτικές συνεισφορές που στοχεύουν σε ενέργειες που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης στο οικείο κράτος μέλος ή σε σχετικές τρίτες χώρες, με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες θα παρέχονται από άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351·
- γ) εναλλακτικά μέτρα αλληλεγγύης όπως αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, τα οποία απαιτούνται ειδικά για την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης και σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφοι 2 και 3 του εν λόγω κανονισμού· τα μέτρα αυτά λογίζονται ως οικονομική αλληλεγγύη και η πραγματική αξία τους καθορίζεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων.

2. Κατά την υλοποίηση των μετεγκαταστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α), του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη τη μετεγκατάσταση ευάλωτων ατόμων σύμφωνα με το άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

Άρθρο 9

Αντισταθμίσεις ευθύνης

1. Όταν οι πρόσθετες δεσμεύσεις μετεγκατάστασης που ορίζονται στην αναφερόμενη στο άρθρο 4 παράγραφος 3 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου και οι δεσμεύσεις που είναι διαθέσιμες στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών μετεγκατάστασης που προσδιορίζονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου:

- α) τα συνεισφέροντα κράτη μέλη αναλαμβάνουν, μέχρι ποσοστό 100 % των αναγκών μετεγκατάστασης που προσδιορίζονται στο σχέδιο αλληλεγγύας αντίδρασης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, την ευθύνη για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, για τις οποίες το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο.
- β) κατά την εφαρμογή του στοιχείου α) του παρόντος εδαφίου και όπου απαιτείται, τα συνεισφέροντα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την ευθύνη πάνω από το μερίδιο που τους αναλογεί κατά παρέκκλιση από το άρθρο 63 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.
- γ) κατά την εφαρμογή των στοιχείων α) και β) του παρόντος εδαφίου, το άρθρο 63 παράγραφος 6, 8 και 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

Όταν ενεργοποιείται η οδηγία 2001/55/ΕΚ σε σχέση με την ίδια κατάσταση που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) και τα κράτη μέλη συμφωνούν, κατά τη στιγμή της ενεργοποίησης, να μην εφαρμόσουν το άρθρο 11 της εν λόγω οδηγίας, δεν εφαρμόζονται υποχρεωτικές αντισταθμίσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Όταν η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 επιτρέπει στο οικείο κράτος μέλος να εφαρμόσει το άρθρο 13, δεν εφαρμόζονται υποχρεωτικές αντισταθμίσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Όταν η εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν επαρκεί για την κάλυψη του 100 % των αναγκών μετεγκατάστασης, οι οποίες προσδιορίζονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, το φόρουμ αλληλεγγύης υψηλού επιπέδου της ΕΕ συγκαλείται εκ νέου επειγόντως, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και με βάση τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 57 του εν λόγω κανονισμού.

3. Το ωφελούμενο κράτος μέλος μπορεί να αιτηθεί από τα άλλα κράτη μέλη να αναλάβουν την ευθύνη για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, για τις οποίες το ωφελούμενο κράτος μέλος έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο, αντί των μετεγκαταστάσεων σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 69 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

4. Όταν ένα συνεισφέρον κράτος μέλος έχει καταστεί υπεύθυνο για αιτήσεις πέραν του μεριδίου που του αναλογεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου ή το άρθρο 13, δικαιούται:

- α) αναλογική μείωση του μεριδίου που του αναλογεί όσον αφορά μελλοντικές συνεισφορές αλληλεγγύης στο πλαίσιο των προσεχών ετήσιων κύκλων του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, κατά τον αντίστοιχο αριθμό αιτήσεων για τις οποίες το εν λόγω κράτος μέλος υπερέβη σε συνεισφορά το μερίδιο που του αναλογεί σε περίοδο πέντε ετών· ή
- β) μείωση του μεριδίου που του αναλογεί όσον αφορά μελλοντικές συνεισφορές αλληλεγγύης που καθορίζονται σε εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3, κατά τον αντίστοιχο αριθμό αιτήσεων για τις οποίες το εν λόγω κράτος μέλος υπερέβη σε συνεισφορά το μερίδιο που του αναλογεί. Η εν λόγω μείωση μπορεί να ζητηθεί μόνον εντός πέντε ετών από την ημερομηνία κατά την οποία δεν ισχύει πλέον η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που οδήγησε το κράτος μέλος να υπερβεί το μερίδιο που του αναλογεί.

5. Όταν ένα κράτος μέλος σκοπεύει να αξιοποιήσει τη δυνατότητα που προβλέπεται στην παράγραφο 4, ενημερώνει την Επιτροπή αναλόγως. Η ενημέρωση περιέχει τον αριθμό των αιτήσεων για τις οποίες το κράτος μέλος ανέλαβε την ευθύνη πέραν του μεριδίου που του αναλογεί και τη μείωση που προτίθεται να εφαρμόσει στο πλαίσιο των προσεχών ετήσιων κύκλων του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 ή κατά την εφαρμογή εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3.

Εάν, κατά την ολοκλήρωση της εξέτασης της ενημέρωσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή επιβεβαιώσει ότι το οικείο κράτος μέλος έχει συνεισφέρει πέραν του μεριδίου που του αναλογεί, επιτρέπει, μέσω εκτελεστικής πράξης, στο οικείο κράτος μέλος να μειώσει το μερίδιο που του αναλογεί κατά τον αντίστοιχο αριθμό αιτήσεων για τις οποίες το εν λόγω κράτος μέλος υπερέβη σε συνεισφορά το μερίδιο που του αναλογεί· στο πλαίσιο των προσεχών ετήσιων κύκλων του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 ή κατά την εφαρμογή εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 εντός της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 4, στοιχείο β) του παρόντος άρθρου για τη στήριξη άλλου κράτους μέλους· ή όταν απαιτούνται αντισταθμίσεις ευθύνης σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου.

6. Όταν οι ανάγκες αλληλεγγύης άλλων κρατών μελών που είναι ωφελούμενα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 58 ή το άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν λόγω της χρήσης των δεσμεύσεων που, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, είναι διαθέσιμες στην ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης από το κράτος μέλος το οποίο αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης, το φόρουμ υψηλού επιπέδου για τη μετανάστευση συγκαλείται εκ νέου επειγόντως, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και με βάση τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 57 του εν λόγω κανονισμού.

7. Όταν, λόγω των μέτρων που απαιτούνται για τη στήριξη του κράτους μέλους που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης τα οποία περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, άλλο κράτος μέλος θεωρεί ότι τελεί υπό μεταναστευτική πίεση ή ότι αντιμετωπίζει σημαντική μεταναστευτική κατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 2 σημεία 24) και 25) αντίστοιχα του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 ή ότι αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να αιτείται μέτρα αλληλεγγύης ή μειώσεις εν όλω ή εν μέρει των συνεισφορών αλληλεγγύης του σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, ή μέτρα αλληλεγγύης και στήριξης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Κατά την αξιολόγηση του αιτήματος κράτους μέλους που αναφέρεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη αν το εν λόγω κράτος μέλος έχει αναλάβει την ευθύνη για την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας πέραν του μεριδίου που του αναλογεί, επιπλέον των πληροφοριών που ορίζονται στα άρθρα 9 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ

Άρθρο 10

Καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σε καταστάσεις κρίσης ή ανωτέρας βίας

1. Σε κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, κράτος μέλος που αντιμετωπίζει αυτήν την κατάσταση μπορεί να καταχωρίζει αιτήσεις που υποβάλλονται εντός της περιόδου εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, το αργότερο εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά την υποβολή των εν λόγω αιτήσεων.

2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, το οικείο κράτος μέλος δίνει προτεραιότητα στην καταχώριση των εν λόγω αιτήσεων προσώπων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346, και των ανηλίκων και μελών της οικογένειάς τους.

3. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στην καταχώριση αιτήσεων που είναι πιθανόν να είναι βάσιμες.

4. Σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α), η παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται μόνο κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου που ορίζεται στην αρχική εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, και όχι κατά τη διάρκεια τυχόν επόμενων παρατάσεων αυτής σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 ή 2.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες μπορούν να έχουν πρόσβαση και να ασκούν τα δικαιώματά τους δυνάμει των μέσων αυτών με αποτελεσματικό τρόπο, αμέσως μόλις υποβάλουν αίτηση, ανεξάρτητα από το πότε πραγματοποιείται η καταχώριση. Το οικείο κράτος μέλος ενημερώνει δεόντως τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς, σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν, σχετικά με το μέτρο που εφαρμόζεται, τη θέση των σημείων καταχώρισης, συμπεριλαμβανομένων των σημείων διέλευσης των συνόρων, τα οποία είναι προσβάσιμα για την καταχώριση και την κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και τη διάρκεια του μέτρου.

6. Κατά την υποβολή του αιτιολογημένου αιτήματος που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, ένα κράτος μέλος μπορεί να ενημερώνει την Επιτροπή ότι θεωρεί αναγκαία την εφαρμογή της παρέκκλισης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου προτού του χορηγηθεί σχετική άδεια με την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, αναφέροντας τους ακριβείς λόγους για τους οποίους απαιτείται άμεση δράση.

Σε αυτήν την περίπτωση, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόσει την παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις 10 ημέρες από την επομένη της ημερομηνίας υποβολής του αιτήματος, εκτός εάν η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του χορηγεί άδεια να εφαρμόσει την εν λόγω παρέκκλιση.

7. Η παράταση της προθεσμίας για την καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας δεν θίγει τις υποχρεώσεις τήρησης των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

Άρθρο 11

Μέτρα που εφαρμόζονται στην διαδικασία ασύλου στα σύνορα σε κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας

1. Σε κατάσταση κρίσης ή κατάσταση ανωτέρας βίας, τα κράτη μέλη μπορούν, όσον αφορά τις αιτήσεις που υποβάλλονται εντός της περιόδου εφαρμογής του παρόντος άρθρου, να παρεκκλίνουν από το άρθρο 51 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, παρατείνοντας τη μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας στα σύνορα για την εξέταση των αιτήσεων που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο για μία επιπλέον περίοδο έως και έξι εβδομάδες. Η περίοδος αυτή δεν χρησιμοποιείται επιπλέον της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού.
  2. Σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) ή ανωτέρας βίας, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 45 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, τα κράτη μέλη μπορεί να μην υποχρεούνται να εξετάζουν στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα αιτήσεις που υποβάλλονται από αιτούντες που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο ι) του εν λόγω κανονισμού, όταν τα μέτρα του σχεδίου έκτακτης ανάγκης του οικείου κράτους μέλους που αναφέρεται στο άρθρο 32 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης.
  3. Σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α), κατά παρέκκλιση από το άρθρο 45 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, τα κράτη μέλη μπορούν να μειώνουν το όριο που προβλέπεται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο ι) σε 5 %.
  4. Σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α), κατά παρέκκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα, να λαμβάνουν αποφάσεις επί της ουσίας μιας αίτησης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αιτών είναι υπήκοος τρίτης χώρας ή, στην περίπτωση ανιθαγενών, είχε προηγουμένως τη συνήθη διαμονή του σε τρίτη χώρα για την οποία το ποσοστό των αποφάσεων της αποφαινόμενης αρχής υπέρ της χορήγησης διεθνούς προστασίας ανέρχεται, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα ετήσια μέσα στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο Ένωσης, σε 50 % ή χαμηλότερο, επιπλέον των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο ι) του εν λόγω κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις ταχέως εξελισσόμενες ανάγκες προστασίας που μπορεί να προκύψουν στη χώρα προέλευσης, όπως αποτυπώνεται στις τριμηνιαίες επικαιροποιήσεις των στοιχείων της Eurostat.
  5. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3 ή 4 του παρόντος άρθρου, το οικείο κράτος μέλος δίνει προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που έχουν καταθέσει πρόσωπα με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες ή ειδικές ανάγκες υποδοχής, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348, καθώς και ανήλικοι και μέλη της οικογένειάς τους. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 3, 4 ή 6 του παρόντος άρθρου, το οικείο κράτος μέλος μπορεί επίσης να δίνει προτεραιότητα στην εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας που είναι πιθανόν να είναι βάσιμες.
  6. Σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο β), κατά παρέκκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 1 στοιχείο β) και το άρθρο 53 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα, να λαμβάνουν αποφάσεις επί της ουσίας όλων των αιτήσεων που υποβάλλονται από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή που υπόκειται σε εργαλειοποίηση, και οι οποίες έχουν καταχωριστεί εντός της περιόδου εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.
  7. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 6 τα κράτη μέλη:
    - α) εξαιρούν από τη διαδικασία στα σύνορα ανήλικους κάτω των 12 ετών και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και πρόσωπα με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες ή ειδικές ανάγκες υποδοχής, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348· ή
    - β) παύουν να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα όσον αφορά τις ακόλουθες κατηγορίες αιτούντων, όταν διαπιστώνεται, βάσει ατομικής εκτίμησης, ότι οι αιτήσεις τους είναι πιθανώς βάσιμες:
      - ι) ανήλικοι κάτω των 12 ετών και τα μέλη των οικογενειών τους· και
      - ii) ευάλωτα άτομα με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες ή ειδικές ανάγκες υποδοχής, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348.
- Η παρούσα παράγραφος δεν θίγει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της διαδικασίας στα σύνορα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.
8. Όταν επιτρέπεται στο οικείο κράτος μέλος να εφαρμόσει την παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 6, του παρόντος άρθρου η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 προσδιορίζει αν εφαρμόζεται η παράγραφος 7 στοιχείο α) ή β) με βάση όσα αναφέρει το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ).
  9. Το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας δεν εφαρμόζει ή παύει να εφαρμόζει την προβλεπόμενη στις παραγράφους 4 και 6 του παρόντος άρθρου παρέκκλιση από τη διαδικασία ασύλου σε περιπτώσεις για τις οποίες υφίστανται ιατρικοί λόγοι για τη μη εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2

στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 ή εφόσον δεν μπορεί να παρασχεθεί η αναγκαία υποστήριξη σε αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1346, ή με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

10. Για τον σκοπό της εφαρμογής των παρεκκλίσεων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, εφαρμόζονται οι βασικές αρχές του δικαιώματος στο άσυλο και του σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης, καθώς και οι εγγυήσεις που προβλέπονται στα κεφάλαια I και II του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι προστατεύονται τα δικαιώματα όσων αναζητούν διεθνή προστασία, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε αποτελεσματική προσφυγή.

Οργανώσεις και πρόσωπα που επιτρέπεται βάσει του εθνικού δικαίου να παρέχουν συμβουλές και συνδρομή έχουν πραγματική πρόσβαση στους αιτούντες που βρίσκονται σε εγκαταστάσεις κράτησης ή σε σημεία διέλευσης των συνόρων. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν περιορισμούς σε τέτοιες δράσεις όταν, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αυτοί είναι αντικειμενικά απαραίτητοι για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση εγκατάστασης κράτησης, υπό τον όρο ότι η εν λόγω πρόσβαση δεν περιορίζεται ως εκ τούτου υπερβολικά ούτε καθίσταται αδύνατη.

11. Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο δεν επηρεάζουν τη διαδικασία προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Όταν η εν λόγω διαδικασία είναι μακρότερη από τη μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα σε κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας, η διαδικασία προσδιορισμού και το υπόλοιπο της διαδικασίας ασύλου ολοκληρώνονται στο έδαφος του προσδιοριζόντος κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

Άρθρο 12

Παράταση των προθεσμιών που ορίζονται για τα αιτήματα αναδοχής, τις κοινοποιήσεις εκ νέου ανάληψης και τις μεταφορές σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) ή ανωτέρας βίας

1. Σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) ή ανωτέρας βίας λόγω της οποίας ένα κράτος μέλος που αντιμετωπίζει αυτήν την κατάσταση αδυνατεί να τηρήσει τις προθεσμίες που ορίζονται στα άρθρα 39, 40, 41 και 46 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 ή να υποδεχθεί πρόσωπα για τα οποία είναι υπεύθυνο δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, το κράτος μέλος μπορεί να παρεκκλίνει από τις προθεσμίες που ορίζονται στα άρθρα 39, 40, 41 και 46 του εν λόγω κανονισμού ταυτόχρονα.

2. Όταν κράτος μέλος εφαρμόζει την παρέκκλιση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

α) υποβάλλει αίτημα αναδοχής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης·

β) απαντά σε αίτημα αναδοχής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος·

γ) υποβάλλει κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, εντός ενός μηνός από την παραλαβή του θετικού αποτελέσματος στο Eurodac, ή επιβεβαιώνει την παραλαβή εντός ενός μηνός από την εν λόγω κοινοποίηση· και

δ) διενεργεί μεταφορά, όπως αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, εντός ενός έτους από την αποδοχή του αιτήματος αναδοχής ή την επιβεβαίωση της κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης από άλλο κράτος μέλος ή την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί ένδικου βοηθήματος ή επί της επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς που έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού.

3. Εάν το κράτος μέλος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν τηρήσει τις προθεσμίες που ορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α), β) ή δ) του παρόντος άρθρου, η ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1351 βαρύνει το εν λόγω κράτος μέλος ή μεταβιβάζεται σε αυτό.

4. Όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου, οι μεταφορές σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 στο υπεύθυνο κράτος μέλος το οποίο αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού ή ανωτέρας βίας δεν πραγματοποιούνται έως ότου το εν λόγω κράτος μέλος παύσει να υφίσταται την κατάσταση αυτή, εκτός εάν, λόγω των ατομικών περιστάσεων του αιτούντος, το υπεύθυνο κράτος μέλος έχει συμφωνήσει να δεχθεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Εάν η μεταφορά δεν πραγματοποιείται εντός ενός έτους από την αποδοχή του αιτήματος αναδοχής, από την επιβεβαίωση της κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης από άλλο κράτος μέλος ή από την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί ένδικου βοηθήματος ή επί της επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς, που έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, καθώς και λόγω της διατήρησης της κατάστασης κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού ή ανωτέρας βίας, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 46 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, το υπεύθυνο κράτος μέλος που αντιμετωπίζει αυτήν την κατάσταση

απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερόμενου προσώπου και η ευθύνη μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά.

Άρθρο 13

Παρέκλισεις από την υποχρέωση εκ νέου ανάληψης αιτούντος σε κατάσταση εξαιρετικών μαζικών αφίξεων

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) και το άρθρο 38 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, σε κατάσταση κρίσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού, όταν οι μαζικές αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών είναι τόσο μεγάλης κλίμακας και έντασης που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρό κίνδυνο σημαντικών ανεπαρειών στη μεταχείριση των αιτούντων διεθνή προστασία και, επομένως, να δημιουργήσουν σοβαρό κίνδυνο να καταστεί μη λειτουργικό το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει αυτήν την κατάσταση μπορεί να απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του:

α) να αναλάβει εκ νέου αιτούντα, υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε σχέση με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος έχει οριστεί υπεύθυνο κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, όταν η εν λόγω ευθύνη προσδιορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351· ή

β) να αναλάβει εκ νέου αιτούντα δυνάμει του άρθρου 38 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση που η αίτηση καταχωρίστηκε στο κράτος μέλος που αντιμετωπίζει αυτήν την κατάσταση εντός περιόδου που καθορίζεται στην αναφερόμενη στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες πριν από την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου.

2. Όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου και το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει αυτήν την κατάσταση προσδιορίστηκε ως υπεύθυνο σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, το εν λόγω κράτος μέλος απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του να αναλάβει εκ νέου το ενδιαφερόμενο πρόσωπο και η ευθύνη μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η δεύτερη αίτηση.

Το κράτος μέλος που καθίσταται υπεύθυνο σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δηλώνει στο Eurodac ότι έχει καταστεί υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 38 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου και το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει αυτήν την κατάσταση υποχρεούται να αναλάβει εκ νέου αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351, το κράτος μέλος στο οποίο έχει καταχωρίσει η δεύτερη αίτηση εφαρμόζει τις διαδικασίες που ορίζονται στο μέρος III του εν λόγω κανονισμού, με εξαίρεση το άρθρο 16 παράγραφος 2, το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 25 παράγραφος 5 και το άρθρο 33 παράγραφοι 1 και 2 και η υποχρέωση εκ νέου ανάληψης αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 μεταβιβάζεται στο εν λόγω κράτος μέλος.

Όταν δεν μπορεί να προσδιοριστεί υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η δεύτερη αίτηση είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας για τις οποίες κράτος μέλος έχει αποστείλει κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης σύμφωνα με το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 πριν από την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού δεν θίγονται από το παρόν εδάφιο.

Το κράτος μέλος που καθίσταται υπεύθυνο δυνάμει του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δηλώνει στο Eurodac ότι έχει γίνει υπεύθυνο σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΑΧΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 14

Ταχεία διαδικασία

1. Όταν από αντικειμενικές περιστάσεις προκύπτει ότι αιτήσεις διεθνούς προστασίας από ομάδες αιτούντων από συγκεκριμένη χώρα καταγωγής ή προηγούμενης συνήθους διαμονής ή τμήμα της εν λόγω χώρας ή βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1347 θα μπορούσαν να είναι βάσιμες, η Επιτροπή δύναται, κατόπιν διαβούλευσης με το φόρουμ αλληλεγγύης υψηλού επιπέδου της ΕΕ, να εκδώσει σύσταση για την εφαρμογή ταχείας διαδικασίας, παρέχοντας όλες τις σχετικές

πληροφορίες με σκοπό τη διευκόλυνση, ιδίως, της εφαρμογής από τις αποφαινόμενες αρχές του άρθρου 13 παράγραφος 11 στοιχείο α) και του άρθρου 34 παράγραφος 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348.

2. Όταν, κατόπιν έκδοσης σύστασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η αποφαινόμενη αρχή εφαρμόζει το άρθρο 13 παράγραφος 12 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 για να παραλείψει την προσωπική συνέντευξη και το άρθρο 34 παράγραφος 5 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού για να δώσει προτεραιότητα στην εξέταση της αίτησης, επειδή πιθανώς είναι βάσιμη, διασφαλίζει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 35 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού, ότι η εξέταση της ουσίας της αίτησης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τεσσάρων εβδομάδων από την υποβολή της αίτησης.

3. Όταν εξετάζει αν θα εκδώσει τη σύσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί να διαβουλευτεί με τους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης, την UNHCR και άλλους αρμόδιους οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 15

Ειδικές διατάξεις και εγγυήσεις

Σε κατάσταση κρίσης, όταν κράτος μέλος εφαρμόζει παρεκκλίσεις που αναφέρονται στα άρθρα 10 έως 13, ενημερώνει δεόντως τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς, σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, σχετικά με τα μέτρα που εφαρμόζονται, τη θέση των σημείων καταχώρισης, συμπεριλαμβανομένων των σημείων διέλευσης των συνόρων, τα οποία είναι προσβάσιμα για την καταχώριση και την κατάθεση αίτησης, καθώς και τη διάρκεια των μέτρων.

Άρθρο 16

Ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κρίσεων

1. Οι εθνικές στρατηγικές που καταρτίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 περιλαμβάνουν επίσης:

α) προληπτικά μέτρα για την εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου ετοιμότητας και για τη μείωση του κινδύνου καταστάσεων κρίσης και σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης, λαμβάνοντας υπόψη τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/2303 και (ΕΕ) 2019/1896 και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 και τις εκθέσεις της Επιτροπής που εκδίδονται στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων·

β) ανάλυση των μέτρων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση και την επίλυση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στο οικείο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλων μορφών προστασίας.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διαβουλευθούν με την Επιτροπή και τους αρμόδιους φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης, ιδίως τον Οργανισμό για το Άσυλο, καθώς και με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

3. Τα κράτη μέλη αναθεωρούν, όπου απαιτείται, τις εθνικές στρατηγικές που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία λήξης της κατάστασης κρίσης σύμφωνα με το άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 17

Συνεργασία και αξιολόγηση

1. Για να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, ο συντονιστής αλληλεγγύης της ΕΕ συγκαλεί μια πρώτη συνεδρίαση του φόρουμ αλληλεγγύης τεχνικού επιπέδου της ΕΕ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 αμέσως μετά την έκδοση της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου. Μετά την πρώτη αυτή συνεδρίαση, το φόρουμ αλληλεγγύης τεχνικού επιπέδου της ΕΕ συνέρχεται όσες φορές κρίνεται αναγκαίο.

2. Το κράτος μέλος που βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης μπορεί να αιτηθεί τη συνδρομή όλων των αρχών που είναι σε θέση να ενισχύσουν, σε σύντομο χρονικό διάστημα, το ανθρώπινο δυναμικό των αρμόδιων αρχών του σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 και τη συνδρομή εμπειρογνομόνων που αποστέλλονται από τον Οργανισμό για το Άσυλο σύμφωνα με το άρθρο 5 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού, και το άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο β), και το άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303.
3. Η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, οι αρμόδιοι οργανισμοί της Ένωσης και το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας συνεργάζονται στενά και αλληλοενημερώνονται τακτικά σχετικά με την εφαρμογή της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3.
4. Το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας συνεχίζει να υποβάλλει όλα τα σχετικά στοιχεία στην Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των στατιστικών στοιχείων που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Το οικείο κράτος μέλος παρέχει επίσης στην Επιτροπή τις ειδικές πληροφορίες που της είναι απαραίτητες για να διενεργήσει την επανεξέταση δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 3 και για να υποβάλει την πρόταση για κατάργηση ή παράταση της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που μπορεί να αιτηθεί η Επιτροπή επί αυτής της βάσης.
5. Το κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας συνεχίζει να συνεργάζεται στενά με την UNHCR και με κάθε άλλον οργανισμό στον οποίο το κράτος μέλος έχει αναθέσει καθήκοντα σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο και τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1346.
6. Κατά την άσκηση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η Επιτροπή και το Συμβούλιο διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή ότι τηρούνται οι αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.

Άρθρο 18

Χρηματοδοτική στήριξη

1. Τα κράτη μέλη που αναλαμβάνουν μετεγκατάσταση ως μέτρο αλληλεγγύης μπορούν να ωφελούνται από τη χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147, μεταξύ άλλων για μέτρα έγκαιρης ένταξης που εφαρμόζονται από περιφερειακές και τοπικές αρχές.
2. Μπορεί να διατεθεί χρηματοδοτική στήριξη έκτακτης ανάγκης για κράτος μέλος σε κατάσταση κρίσης σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147, μεταξύ άλλων για την κατασκευή, τη συντήρηση και την ανακαίνιση εγκαταστάσεων υποδοχής που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τα πρότυπα που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1346.

Άρθρο 19

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147

Στο άρθρο 31 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«βα) κατάσταση κρίσης κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (ΕΕ L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2026.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 14 Μαΐου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

R. METSOLA

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

H. LAHBIB